

INTERJÚ **MICHAEL STORPERREL**
A LONDONI KÖZGAZDASÁGI EGYETEM
GAZDASÁGFÖLDRAJZ-PROFESSZORÁVAL

Globalizált vilá- gunkban a régiók jelentősége nagyobb, mint valaha

A Bizottság nem sokkal azelőtt, hogy közzétette a globalizációban rejlő lehetőségek kiaknázásáról szóló vitaanyagot, egy magas szintű szemináriumot szervezett „Globalizáció: Miért számítanak a régiók” címmel, abból a célból, hogy megvitassák a növekedés, a munkahelyek és az egyenlőtlenségek földrajzi jellemzőit Európában, minthogy a globalizáció, a technikai változások és a fenntartható fejlődés más módon érintik az EU különböző régióit. a szemináriumon **Michael Storper** professzor is részt vett.

Őn az előadását a The Economist című lapból vett idézettel kezdte, amely szerint „[a] regionális egyenlőtlenség politikailag túlságosan veszélyes ahhoz, hogy figyelmen kívül hagyhatnánk”, majd azzal folytatta, hogy ez az egyenlőtlenség tovább mélyíti arra vonatkozó dilemmánkat, hogy a fejlettebb vagy a kevésbé fejlett régiókba fektessünk be. Mi tehát a fontosabb: a hatékonyság vagy a méltányosság?

Erre a magas szintű szemináriumra **Simona Iammarino** és **Andres Rodriguez-Pose** kollégáimmal közösen készítettünk egy tanulmányt „A regionális fejlesztés Európa gazdasági jövőjének középpontjában” címmel. Ebben akként érvelünk, hogy ma már nincs arról szó, hogy választanunk kellene a hatékonyság és a méltányosság között: ez egy meghaladott gondolat, amennyiben

a „hatékonyság” alatt azt értjük, hogy mindent a legnagyobb jövedelmű régióba koncentrálnak és azt várjuk, hogy az előnyök szétoszljanak majd az összes többi régió között is.

Ennek a diffúzióknak a mechanizmusai már meggyengültek: a készségek kevesebb helyen koncentrálnak, ugyanez a helyzet az innovációval, a migráció lassul és egyre szelektívebb, amelynek során egy külön „kör” alakul ki a képzett és egy másik a képzetlenebb emberek számára. Ez azt jelenti, hogy hosszú távon a számos régióban megtalálható kihasználatlan munkaerő nem tudja fejleszteni készségeit, a migráció egyre nehezebb, a vállalkozók pedig nem képesek hatékonyan belépni a piacra.

Ezért egy olyan politika, amely az emberek, cégek és egyének hosszú távú képességeibe fektet be valamennyi régió-

“ Szeretnénk a koncentráció és szakosodás előnyeit élvezni, ám ugyanakkor szeretnénk ezeket az előnyöket több régió számára is eljuttatni azáltal, hogy leküzdjük az innováció, a vállalkozás, a készségfejlesztés és a mobilitás fennálló akadályait. ”

THE LONDON SCHOOL
OF ECONOMICS AND
POLITICAL SCIENCE ■

óban, hatékonyabb lesz, mint az, amely azt feltételezi, hogy a földrajzi koncentráció minden régióban és mindenkinek előnyöket nyújt. Ugyanakkor ez nem választás kérdése: továbbra is támogatnunk kell Európa világszínvonalú nagyvárosait és klasztereit a folyamatban lévő globális versenyben. Ez a politika a „méltányosság” fogalmának újradefiniálásán alapul: elveti a legsikeresebb régiókból a többi régióba való újraelosztás korábbi elképzelését, és a méltányosság olyan új meghatározásával helyettesíti azt, amely a fejlődés valamennyi régióban történő ösztönzésén alapul.

Valóban, Ön említette a tehetséget, és talán már tudja is, hogy a regionális politika bevezette az intelligens szakosodás új fogalmát. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy arra ösztönözzük a régiókat, hogy azonosítsák saját erősségeiket, versenyelőnyüket, és ezeket a területekre fektessenek be. Ezenkívül Ön az előadásában bemutatott egy, a differenciáláson alapuló politikát. Úgy gondolja, hogy vannak a kettő között hasonlóságok?

Igen, mi az intelligens szakosodás fogalmának mélyítését javasoljuk, valamint azt, hogy lássuk el bizonyos további eszközökkel, amelyek révén hatékonyabb

lehet. Reálisan belegondolva, nem specializálódhat minden régió ugyanarra a dologra: így aztán nincs értelme azt javasolni, hogy minden régió próbáljon egy „kis Szilícium-völgyé” válni.

Az innováció és a szakosodás általános megközelítése helyett bevezettük a „fejlesztési klubok” fogalmát, amely különböző egy főre jutó jövedelmi szinten álló régiókra utal. Az alacsony, közepes és magas jövedelemmel rendelkező régiók teljesen más kihívásokkal néznek szembe. Ami „intelligens” ebben az az, hogy a régiók megértsék, hogy melyik fejlődési klubban vannak, és hogy mik lehetnek a reális intelligens szakosodásaik középtávon. Ez a gondolat tovább finomítja az intelligens szakosodás fogalmát.

Végezetül hadd fogalmazzam át előadásának címét: Globalizáció: számítanak a régiók?

Valójában a globalizáció miatt a régiók egyre inkább számítanak, mivel kiderült, hogy miközben a globalizáció az egész világra kiterjeszti a jólétet, és ennek köszönhetően például 500 millió kínai lépett a globális középosztály soraiba, ugyanakkor a vagyont és a jövedelmet a nagyvárosi területekre összpontosítja, bármely országról is legyen szó. Ezért

aztán a globalizált világban a régiók minden eddiginél jobban számítanak. Ezek tükrében szeretnénk a koncentráció és szakosodás előnyeit élvezni, ám ugyanakkor szeretnénk ezeket az előnyöket több régió számára is eljuttatni azáltal, hogy leküzdjük az innováció, a vállalkozás, a készségfejlesztés és a mobilitás fennálló akadályait. Ezeket az akadályokat bizonyos értelemben megerősítik a jelenlegi piaci trendek, a diffúziós mechanizmusok pedig túl gyengék ahhoz, hogy mindenhova eljuttassák a gazdaságot és a lehetőségeket.

Ennek eléréséhez mi úgynevezett „helyfüggő elosztott fejlesztési stratégiák” bevezetését javasoljuk, amelyek az alacsony, közepes és magas bevételű klubokba tartozó európai régiók pontos, de eltérő szükségleteihez vannak igazítva. E klubok mindegyike más stratégiai vezérelvvel rendelkezik, és ezért a szakpolitikák és intézkedések más és más kombinációja szükséges minden területi puszhoz. ■